

VAN STOLKPARK KOERIER

Nieuws van en voor alle bewoners van het Van Stolkpark

Nr 22 - juli 1984

Uitgave van de Wijkvereniging 'Van Stolkpark'

Dit nummer werd voor u samengesteld door: Constantijn Gualthérie van Weezel, Anneke Landheer - Roelants, Els Ringnalda - Houtsmuller en Hans Trapman

Wordt lid

van de Wijkvereniging 'Van Stolkpark'

U kunt de Wijkvereniging steunen door lid te worden en een bedrag van tenminste f 15,- per jaar over te schrijven naar postrekening 34 41 829 ten name van de penningmeester van de Wijkvereniging 'Van Stolkpark'.

Het bestuur van de Wijkvereniging doet al hetgeen in haar vermogen ligt voor een goed woon- en leefklimaat in het Van Stolkpark, ook in uw belang.

Wie weet waar?

In de vorige Van Stolkparkkoerier drukten wij een afbeelding van een met iepen begroeide laan af. Inderdaad, het was een afbeelding van de Van Stolkweg uit ongeveer 1920. Op de rechterhelft van de prentbriefkaart zijn zichtbaar de villa's 'Vall' di Rena en Maria, resp. Van Stolkweg 31 en 29a. Winnares van onze prijsvraag is mevrouw H.H. Mac Gillavry-Boutmy.

De bovenstaande situatie geeft een beeld weer van het platform bovenaan de tweenzeventig trapjes. Deze trapjes bevonden zich op de hoek van Cremerweg

(nu genoemd VerHuellweg) en Haringkade. Van daaruit kon men over het Westbroekpark en de Renbaan heen kijken. Op de achtergrond ziet u de koepel van Seinpost (nog met Neptunus!) wij zouden het op prijs stellen van lezers ervaringen en herinneringen over deze plek te ontvangen.

Ze zijn er nog

In groen en blauw: de dassen, shawls en chokers van het Van Stolkpark. Afgehaald bij het contactadres kosten ze: dassen f 15,-, shawls en chokers f 17,50.

Duinweg 24: 50-jarig jubileum van de Nationale Coöperatieve Raad voor land- en tuinbouw (NCR)

De 'coöperatieve onderneming' bestaat in ons land al weer meer dan 100 jaar. Vooral in de land- en tuinbouwsector heeft deze ondernemingsvorm een grote vlucht genomen. In de jaren 70 van de vorige eeuw werden de boeren en tuinders in ons land geconfronteerd met een machtige handel en industrie. Deze agrarische handel en industrie bezat vaak een zodanige macht dat zij de prijs van hun grondstoffen (melk, suikerbieten, enzovoort) naar eigen goeddunken konden vaststellen en enorme winsten behaalde, door deze produkten lage na verwerking duur te verkopen.

De boeren en tuinders ontvingen voor hun produkten lage prijzen en moesten voor hun veevoerders en kunstmest hoge prijzen betalen. Zij bleven echter niet met hun handen in het haar zitten en besloten hun krachten te bundelen en gezamenlijk hun kunstmest en veevoeder in te kopen of hun productie gezamenlijk af te zetten en soms ook gezamenlijk deze produkten te verwerken, bijvoorbeeld van melk tot boter en kaas of van suikerbieten tot suiker.

Met andere woorden, zij richtten coöperaties op en vormden op deze wijze een 'tegenmacht' tegenover de particuliere handel en industrie. Coöperaties zijn dus ondernemingen van de boeren en tuinders die de land- en tuinbouwprodukten zo duur mogelijk ten behoeve van de aangesloten boeren en tuinders trachten te verkopen of bedrijfsbehoeftigheden als kunstmest en veevoeder zo goedkoop mogelijk in te kopen. Coöperaties worden ook door de boeren en tuinders zelf bestuurd.

Ook in de kredietsector werden coöperaties opgericht. De particuliere banken voelden er namelijk weinig voor om hun kapitalen te versplinteren over de kleine boerenbedrijven. Er bestond ook altijd het gevaar dat de boeren als gevolg van misoogsten of prijsdalingen hun hypotheek en kredieten niet konden afbetalen.

Omdat de boeren en tuinders toch behoeften hadden aan kredieten richtten

zij zelf banken op. Zo zijn er nu circa 950 Rabobanken over het hele land verspreid, die alleen zelfstandige coöperaties zijn en door de plaatselijke bevolking, voor zover men lid is, worden bestuurd. De omvang van het coöperatief bedrijfsleven in Nederland is erg groot. Zo wordt circa 60% van de omzet in de agrarische sector gerealiseerd door coöperaties. Enkele grote en bekende coöperaties zijn: Melkunie-Holland, Campina (zuivel), Suiker Unie (suikerbieten), Aveba (fabrieksaardappelen), Interpolis (verzekeringen), Rabobank en verder zijn ook de bloemen- en groentenveilingen coöperaties.

Op 28 februari 1934 hebben de coöperaties een overkoepelend orgaan opgericht, dat dient om de coöperatieve belangen van de Nederlandse land- en tuinbouw te behartigen.

Deze vereniging is de Nationale Coöperatieve Raad voor land- en tuinbouw (NCR), die gevestigd is aan de Duinweg 24 in het van Stolkpark, waar een tiental medewerkers zich met de belangenbehartiging van het coöperatief bedrijfsleven bezighoudt.

Deze belangenbehartiging van de NCR houdt ondermeer in: het adviseren van de Nederlandse en Europese overheid met betrekking tot de wetgeving en coöperatieve problemen, het geven van voorlichting met betrekking tot coöperatie en het bestuderen van economische en juridische problemen voor zover deze de coöperatie raken.

Op 28 februari jongstleden heeft de NCR haar 50-jarig jubileum gevierd in het congresgebouw.

Karin Jacobs

Huizenamen in het Van Stolkpark Deel V (slot)

In de voorafgaande vier afleveringen van deze rubriek werden de namen vermeld die huizen aan de Van Stolkweg, Parkweg, Hogeweg, Duinweg, Kanaalweg, Prof. P.S. Gerbrandyweg, Belvédèreweg, Scheveningseweg en Van Stolklaan gedragen hebben en/of nog dragen. (Van Stolkparkkoerier no.'s 16, 17/18, 19/20 en 21.)

Deze keer is aan de beurt een deel van het Van Stolkpark, dat niet meer als bebouwd terrein te vinden is, nl. Dwarsweg en Cremerweg. De loop van deze wegen is ook nauwelijks meer terug te vinden. Het traject van de Cremerweg langs de Waterpartij heet nu VerHuellweg, en daar is dan ook de VerHuellbank geplaatst na de Tweede Wereldoorlog. Zoals op de plattegrond - uit 1895 - te zien is was toentertijd de Waterpartij anders van vorm. Bij de herbepanting van de Scheveningse Bosjes in 1946 heeft de Waterpartij de huidige vorm gekregen. In 1943 was voor 'verdedigingswerken' de aan de Dwarsweg gelegen villa Huize Ten Vijver met opstallen gesloopt. Pas in september 1944 werden de huizen aan de Cremerweg ontruimd en op één na afgebroken. Dat laatste huis viel ten prooi aan de behoefte aan brandhout van de Haagse bevolking en werd na de oorlog wegens bouwvalligheid gesloopt.

Als een van de begrenzingen van het Van Stolkpark wordt genoemd de Haringkade. Aanvankelijk - tot circa 1890 - was

de benaming 'Kanaal' en was er sprake van een Scheveningse en een Haagse kant. In het Van Stolkpark is er slechts sprake van twee aan de Haringkade gelegen percelen, nl. de Kanaal-Villa, waar lange tijd de kunstschilder Willem Tholen woonde, en de Wasch- en Bleek-inrichting van de gebroeders Heijnen.

Dwarsweg:

- 1 Ma Retraite; Huize Ten Vijver
- 2 Paulina (ook genummerd Cremerweg 1)

Cremerweg:

- 1 Paulina (ook genummerd Dwarsweg 2)
- 2 Devonia
- 3 Berchem
- 4 Vermeer
- 5 Potter
- 6 Van Goijen
- 7 Cuijp
- 8 Rubens
- 9 Ruysdael
- 10 Rembrandt

Kanaal

41 Kanaal-Villa

Haringkade

99a, later genummerd 169, 173, 175 Kanaal-Villa

Anneke Landheer

Villa Devonia (Cremerweg 3)

Nogmaals: Aftrek Groot onderhoud- appartementen

Er heerst nog onzekerheid omtrent de wijze waarop deze regeling van toepassing is op leden van een vereniging van eigenaren. Zo eist de wet, dat de kosten in het jaar zelf betaald zijn; bij verenigingen van eigenaren worden de kosten echter als regel uit een voorzieningsfonds betaald, waaraan over een reeks van jaren werd bijgedragen.

Voorts eist de wet, dat de facturen naam en adres van de belastingplichtige weergeven, terwijl dit bij een vereniging van eigenaren uiteraard onmogelijk is.

Op dit moment is er nog geen zekerheid te geven of - en ook op welke wijze - de door de vereniging van eigenaren gemaakte en betaalde kosten voor groot onderhoud en voor schilderwerk kunnen worden doorgegeven aan de individuele eigenaren. Een resolutie van de Belastingdienst, dan wel een wetswijziging of een fiscaal rechterlijke procedure tot en met de Hoge Raad, zal uiteindelijk in deze kwestie klaarheid moeten brengen.

In de commentaren betreffende dit onderwerp wordt algemeen gedacht aan het doorgeven van de werkelijk betaalde kosten in evenredigheid tot ieders deelname. Aangenomen wordt voorts, dat een verklaring van de administrateur, waarin het aandeel in de kosten van de betrokken eigenaren is vermeld, aanvaard zal worden.

A.C. Gualthérie van Weezel

Luchtfoto van het Van Stolkpark in 1945. Duidelijk is de kale vlakte van de Scheveningse Bosjes!

De Scheveningse Bosjes kort na de bevrijding

Tijdens de bezetting is een groot deel van de Scheveningse Bosjes ten offer gevallen aan de aanleg van Duitse verdedigingswerken. En wat de Duitsers lieten staan, werd in andere gevallen omgehakt door Nederlanders die geen andere brandstof meer ter beschikking hadden. Van de Bosjes was op 5 mei niet veel meer over dan een kale vlakte. Direct na de bevrijding werd met het herstel een begin gemaakt. Zolang er nog een groot gebrek aan brandstof was, had het weinig zin op grote schaal nieuwe bomen te gaan planten.

Op 5 november 1945 werd de eerste 'boomplantdag' georganiseerd, waaraan niet minder dan twaalfduizend kinderen

deelnamen. De eerste nieuwe bomen werden geplant in de hoek tussen de Oude Scheveningse Weg en de Kerkhoflaan. Een groot deel van de bomen en heesters was afkomstig van de gemeentelijke kwekerijen; de rest was door kwekers elders in den lande geleverd. Dat er nog zoveel voorraad in de Haagse kwekerijen aanwezig was, sprak niet vanzelf: omstreeks nieuwjaar 1945 werd nog een kwekerij van de gemeente met vijfduizend bomen leeggeroofd.

Ook andere Haagse parken en plantsoenen werden hersteld, waarbij men er naar streefde de toegankelijkheid voor het publiek te verhogen door zo weinig mogelijk afrasteringen te plaatsen.

Wat de Scheveningse Bosjes betreft, verschilde de nieuwe toestand van de oude, doordat er meer open ruimte was geprojecteerd. Wat de Dienst der Gemeenteplantsoenen na de bevrijding voor ogen stond, was onder andere: 'Meer doorzichten en speelweiden naast grotere variatie in de begroeiing'. De resultaten zijn voor ieder zichtbaar. Er zullen heel wat wandelaars zijn die als kind nog hebben meegewerkt aan de 'boomplantdagen' op de vlakte die daarna pas weer met goed fatsoen 'Scheveningse Bosjes' kon heten.

(Bron: *Bouwend 's-Gravenhage*, januari 1946, p.10-12)

De Waterpartij in 1958

Bestemmingsplan Scheveningse Bosjes

De Scheveningse Bosjes maken deel uit van het Van Stolkpark. Het betreft hier een gebied, dat behoort tot de gordel jonge duin- en strandzanden, die langs de gehele kust loopt van 100 m tot 3 km landinwaarts. Langs de kust heeft vanaf circa 1100 jaar na Christus sterke erosie plaatsgevonden. Het zand uit zee werd op het strand afgezet en door de wind verder landinwaarts gebracht. Zo ontstonden de jonge duinen.

De kalkrijke zanden hebben daarnaast de oudere strandwallen overdekt. Hun vorming werd beëindigd door het ingrijpen van de mens door het vastleggen van stuivend zand en door het verminderen van de erosie. In 1664 werd een klinkerweg aangelegd van Den Haag langs Zorgvliet naar Scheveningen. Aan de linkerkant van deze weg werd de grond het eerst in cultuur gebracht (Zorgvliet).

De rechterkant bleef lang kaal met hier en daar wat bosjes. Omstreeks 1800 wer-

den pogingen ondernomen om dit gebied in cultuur te brengen (De Bataafse Boer). Eerst na 1864 gelukte dit dankzij de grote inspanningen van Jonkheer H.C.A. Verhuell. Hieraan was het ook te danken, dat de Scheveningse Bosjes steeds meer gebruikt werden als wandelen ontspanningsgebied. In de Tweede Wereldoorlog werden de eiken, beuken en esdoorns uit de Verhuell-tijd gekapt voor de aanleg van de Atlantikwall. Na de oorlog werd voorzichtig begonnen met het opnieuw beplanten van de kale grond tussen Verhuellweg en Kerkhoflaan, nadat de grond eerst was bewerkt met huisvuil.

De Professor Mr B.M. Teldersweg werd aangelegd en sneed het Van Stolkpark los van het grootste deel van de bosjes, het Promenade Hotel werd gebouwd en De Bataaf kreeg overdekte tennisvelden. Gezien de ontwikkelingen in het Statenkwartier, veel ongewilde hoogbouw en vernieuwbouw, heeft de Wijk-

vereniging 'Van Stolkpark' gemeend de Scheveningse Bosjes een juridisch beschermde bestemming als groengebied te moeten laten geven.

Het beheersplan, dat de Gemeente heeft opgesteld geeft daarvoor niet voldoende garantie, zodat de wijkvereniging een eigen ontwerp-bestemmingsplan heeft opgesteld. Dit bestemmingsplan zal moeten vastleggen, dat de Scheveningse Bosjes uitsluitend gebruikt kunnen worden als groengebied en de bestaande bebouwingen - Promenade, Madurodam, Shell-benzinestation, De Bataaf - worden gefixeerd op hun huidige grootte. Geen nieuwe gebouwen of gebouwtjes mogen dan meer worden opgericht.

Ook het scheppen van parkeerplaatsen, stort- of bergplaatsen wordt dan verboden. Het komt de wijkvereniging voor, dat deze bescherming nodig is om het unieke groene karakter van dit deel van Den Haag en ook van Scheveningen te bewaren en te beschermen. Het ligt in de bedoeling dit ontwerp- bestemmingsplan op korte termijn met de Gemeente 's-Gravenhage te bespreken en nader uit te werken. Van de gang van zaken met betrekking tot dit plan zullen wij u op de hoogte houden.

Frans Bruins

Begroeiing van de Belvédère (foto Y.B. van der Meulen)

Zeebiologisch museum

Dit jaar viert het Zeebiologisch Museum aan de Dr. Lelykade in Scheveningen zijn eerste lustrum met een grandioos Zeefestival, dat gehouden zal worden van 12 t/m 18 juli aanstaande in en rond het museum. Het programma is zeer gevarieerd. Het Zeebiologisch Museum, dat een belangrijke plaats inneemt tussen de andere Haagse musea, trok reeds meer dan 150.000 bezoekers.

Jong of oud, een ieder geniet van dit moderne en smaakvol ingerichte museum. Het openbaart voor velen de onbekende en fascinerende schoonheid van dierenleven in de zee. Een kleuren- en vormenrijkdom, die hun weerga niet kennen. Burgemeester Schols zal donderdag 12 juli de officiële opening verrichten, waarna op vrijdag en zaterdag het Zeefestival losbarst met een zeebraderie met vele attracties.

Een bijzonder evenement is zeker de strandwandeling met biologische begeleiding op zondag 15 juli. Iedere deelnemer ontvangt een leuk boekje met vele

afbeeldingen van zeedieren als gids voor zijn strandwandelingen. Op het strand wordt een informatiepost geplaatst waar een bioloog informatie verstrekt. In kleurrijke tenten, rond het museum opgesteld, vinden allerlei demonstraties plaats.

Er komt een buffet met zeehappen, veel levende muziek dank zij medewerking van de Stedelijke Muziekschool, een open dag, een dag speciaal voor bejaarden en gehandicapten, een grandioos Zeefestival voor de jeugd en een slotfeest met vele verrassingen.

Een speciale plussers dag

Het museum werd in de loop van de jaren door zeer vele 40, 50 en meer plussers bezocht. Zij zijn allen welkom op dinsdag 17 juli. Het programma: Museumbezoek, rondleiding, films, kraampjes, demonstraties en een showprogramma in de middag met muziek, toneel, volksdangroep, bingo enz. enz. In een grote tank zullen duikers met moderne antieke duikapparatuur interessante demonstraties geven.

Reductie tijdens Zeefestival

Gedurende het gehele Zeefestival van 12 t/m 18 juli zal de entreprijs worden verlaagd tot f 1,- per persoon dat is voor iedereen de kans om met het gehele gezin eens een kijkje te komen nemen. Bovendien vinden op gezette tijden filmvoorstellingen en rondleidingen in het museum plaats, welke gratis zijn voor bezoekers. De zeeaquaria herbergen een grote verscheidenheid zeedieren uit de Noordzee, welke u niet elke dag tegenkomt en waarvan men de gedragingen via de voorruit prachtig kan observeren. Buiten in de fleurige feesttenten zal ook

nog van alles te beleven zijn. Er komen kraampjes met demonstraties pottenbakken, glasblazen, stenen beschilderen, schelpencollages. Ook inlichtingen over het museum, het boeiende schelpenverzamen en het houden van zeeaquaria.

Een heel bijzondere expositie van composities vervaardigd van echte zeewieren, afkomstig van de kusten van Bretagne, moet u zeker gaan bewonderen. De meeste mensen weten niet hoe prachtig zeewieren zich onder kunstenaarshand laten verwerken tot artistieke composities.

Bouwfonds uitbreiding

Het museum heeft dringend behoefte aan uitbreiding. Bepaalde ruimten als een kleine gehoorzaal, meer expositie, een koffiekamer, een wisselexpositiezaal ontbreken tot nu toe, maar zijn wel dringend noodzakelijk om het museum nog beter voor het publiek te laten functioneren.

Om dit plan te verwezenlijken is een bouwfonds in het leven geroepen, waaruit de bouwkosten bestreden moeten worden. Alvorens bij de overheid, fondsen en het bedrijfsleven aan te kloppen om subsidiering, wil het museum - gesteund door een staf enthousiaste vrijwilligers - eerst zelf het goede voorbeeld geven en door eigen werk een flink bedrag voor het bouwfonds bijeenbrengen.

Op het Zeefestival komt een bouwfondsstand waar men symbolische bouwstenen kan kopen als steun voor het bouwfonds. Er zal een maquette gebouwd worden uit Legobouwstenen, welke door Lego beschikbaar worden gesteld.

U kunt nu reeds het bouwfonds steunen door bijdragen te storten op bankrekening 89.07.93.190 Nutsspaarbank Scheveningen, onder vermelding: Bouwfonds Zeebiologisch Museum

Isolatie en energiebesparing

(Deel I werd geplaatst in de Van Stolk-parkkoerier nr 16 pagina 6/7, deel II in nr 17/18 pagina 8/9, deel III in nr 19/20 pagina 11)

Isoleren van leidingen

Het isoleren van leidingen van de centrale verwarming is een lonende zaak, maar vaak wordt hier in het geheel niet aan gedacht. Isoleren heeft vooral zin in hoeken van het huis waar de warmte die van de leidingen afkomt, niet gebruikt wordt. Dat soort hoeken vindt men op de zolder die niet in gebruik is, kruipruimten onder de vloer en al die plaatsen waar zelden iemand komt.

Omdat op die plekkjes de leidingen niet in het zicht komen, is het mogelijk te isoleren met goedkope, niet fraaie, maar wel goede materialen. In dat geval hoeft isolatie nog geen twee gulden per meter leiding te kosten.

Wie de moeite neemt om het hele lei-

dingstelsel van de centrale verwarming eens na te lopen, ontdekt vast rare hoekjes waar leidingen zich doorheen slingeren zonder dat het iemand is opgevallen. Het zijn meestal hoekjes waar niemand komt en misschien alleen wat rommel ligt opgeslagen.

De leidingen van de centrale verwarming raken meestal nogal verhit, en de warmte die ze uitstralen wordt niet benut. Het is daarom beter dit warmteverlies te beperken, zodat meer warmte terecht komt daar waar ze wel nodig is. Een handige doe-het-zelver kan de kosten van deze vorm van isolatie makkelijk in een stookseizoen terugverdienen aan verminderde stookkosten.

De overheid geeft hier geen subsidie voor. Gesteld is dat een bepaalde vorm van isolatie minstens 500 gulden moet kosten en daar is bij het isoleren van leidingen in het geheel geen sprake van. Leidingen kunnen op verschillende ma-

nieren geïsoleerd worden. De isolatielaag hoeft niet meer dan anderhalve tot drie centimeter dik te zijn. Als ze buiten het zicht liggen is de goedkoopste, maar ook beste methode het omwikkelen met een in stroken geknipte deken van minerale wol. De stroken kunnen vastgezet worden met kleefband en ter versteviging van de bevestiging omwikkeld worden met binddraad.

Er zijn ook kant-en-klare isolatieschalen in de handel, die zeker makkelijker te verwerken zijn. Ze zijn ook gevuld met minerale wol, of met PUR (polyurethaan)-schuim, of met kurk. De afwerking is van PCV, aluminiumfolie, aluminiumpapier of aluminiumpapierlaminaat.

De schalen hebben meestal een handige lip- of schuifsluiting en worden om de leiding heen geklapt. In de meeste leidingen zitten nogal wat bochten en hoeken. De gebruikelijke materialen, behalve de

stroken minerale woldeken, passen daar niet. Er zijn dan ook verschillende aparte hulpstukken in de handel, die ook te gebruiken zijn voor T-vormige verbindingen.

De gemiddelde kosten van het isoleren van leidingen liggen tussen de twee en vijf gulden per meter leidinglengte, als het tenminste zelf wordt gedaan. De vakman rekent er al gauw twee maal zoveel voor.

Isolatie plat dak

Een dak heeft altijd als doel gehad het buiten houden van weer en wind. Daar is een derde doel bijgekomen: het beperken van warmteverlies, met andere woorden, het besparen van energie. Het dak dat goed is geïsoleerd kan wel tien kubieke meter aardgas per vierkante meter per jaar besparen, en dat is een investering die snel terug te verdienen is. Of het dak nu van hout of enig steenachtig materiaal is, maakt niet uit. In beide gevallen wordt ongeveer evenveel bespaard.

Een handige doe-het-zelver kan een plat dak heel goed isoleren. De kosten per vierkante meter bedragen, globaal, bij zelf doen twintig gulden per vierkante meter en als het door de vakman gebeurt, zo'n vijftig gulden of meer. Een plat dak bestaat uit verschillende lagen. Bij een houten dak bevindt zich boven het plafond eerst een laag tegels, dan een ruimte, spouw genaamd, waar de balken doorheen lopen en vervolgens een dakbeschot waarop de dakbedekking ligt. Bij een stenen dak zit boven het plafond een steenachtige draagconstructie, waar de dakbedekking boven ligt.

Op ieder plat dak ligt gewoonlijk een laag grind of betontegels. Een plat dak wordt nooit aan de onderkant geïsoleerd, maar altijd aan de bovenkant. Als het gaat om een houten dak bestaat bij isolatie onderaan het gevaar dat het hout gaat rotten. Er stijgt vochtige lucht op uit het huis en die bereikt door de isolatielaag heen de balken. Die lucht condenseert tegen het koude dakbeschot, het vocht kruipt in het hout en het rottingsproces begint.

Bij een steenachtig dak kunnen, in datzelfde geval ernstige scheuren ontstaan in het dak, maar ook in de muren. Zo'n dak kan bestaan uit fabriekselementen of gewapend grindbeton, dat vroeger nog wel eens met 'licht beton' werd bedekt om enigszins te isoleren, maar de werking die daarvan uitgaat is heel gering. Het voordeel van isolatie van een plat dak, afgezien van de mogelijkheid dat zelf te doen, is dat alles aan de buitenkant van het huis gebeurt en voor de bewoners weinig hinder met zich mee brengt.

De materialen die gebruikt worden moeten in de eerste plaats stevig zijn, want op een plat dak moet gelopen kunnen worden. Het meest gebruikt worden materialen als PS(polystyreen)-schuim, PUR(polyurethaan)-schuim of speciaal PS-schuim. Dit laatste is vooral geschikt om, anders dan de andere materialen, niet onder dakbedekking maar er bovenop aangebracht te worden. Het voordeel daarvan is dat de dakbedekking er niet af hoeft, maar het kan alleen als die nog gaaf en perfect waterdicht is. Deze

vorm van isolatie heet een 'omgekeerd dak', omdat er een waterdichte laag onder de isolatie zit.

Dit speciale PS-schuim is heel dicht van structuur en neemt geen water op. Het moet wel afgedekt worden met grind of tegels, want het is niet bestand tegen de ultraviolette straling van de zon. Bij steenachtige daken wordt nog weleens gebruik gemaakt van glasschuim, een isolatiemateriaal dat onbrandbaar is en bestand tegen hoge belasting. Een dak dat goed is geïsoleerd vormt, in vergelijking met andere isolerende voorzieningen, een goede investering. De besparing op de stookkosten is namelijk relatief groot. In het huis stijgt de warme lucht op, tot de ruimte onder het dak.

Door die warmte langer vast te houden blijft het langer warm in huis. Ook het plafond blijft langer warm, en deze beide factoren dragen zeker bij tot het comfort van bewoners. Het is niet moeilijk om een plat dak te isoleren, tenminste, als het in goede staat verkeert. Is dat niet het geval, dan moet het dak eerst gerepareerd worden. Ligt er grind op het dak, dan moet dat eerst verwijderd worden voor er een begin wordt gemaakt met het isolatiewerk.

Dan wordt de dakbedekking schoongemaakt, waarna de isolerende platen erop worden gelegd. De platen moeten goed aansluiten. Het eerder genoemde isolatiemateriaal PUR is meestal 'gecacheerd', wat wil zeggen dat er al één of twee lagen bedekkingsmateriaal, aluminiumfolie of bitumenpapier, op aangebracht zijn. Deze PUR-schuimplaten worden vaak toegepast als dakbedekking zelf aan vervanging toe is. Meer informatie over isolatie is te verkrijgen bij het informatiecentrum van het Gemeentelijke Energiebedrijf, Loosduinseweg 13, telefonisch, of door een bezoek aan het centrum dat op werkdagen open is van 8.00 tot 16.00 uur. Foldermateriaal is te bestellen bij het Ministerie van Volkshuisvesting in Den Haag, de Stichting Bouwcentrum in Rotterdam en de Stichting Voorlichting Energiebesparing in Apeldoorn.

Isolatie schuin dak

Een schuin dak met pannen is heel goed zelf te isoleren. Bij een gemiddelde temperatuur in het huis van twintig graden wordt al snel tien kubieke meter per vierkante meter van het dak per stookseizoen bespaard. De investering bij deze voorziening is in een paar jaar terug te verdienen vooral als de zolder als woonruimte wordt gebruikt. Het warmteverlies door het dak is dan groter, dus valt er meer te besparen. De overheid geeft op dit isolatiewerk, dat heel goed zelf te doen is, dertig procent subsidie op de gemaakte kosten. De subsidieregeling geldt op dit moment alleen voor huurwoningen. Een schuin dak, dat bedekt is met pannen, kan heel goed aan de binnenkant worden geïsoleerd.

Onder de pannen is voldoende ventilatie, zodat het hout niet zo snel gaat rotten. Zit er een waterkerende laag onder de pannen (van aluminiumfolie, plasticfolie, asfaltpapier of eterniet), dan is onder de isolatie een extra dampremmende

laag nodig en boven de isolatie enige ventilatie. Beter kan op het dakbeschot geïsoleerd worden.

Maar dan is het geen zaak voor een doe-het-zelver meer. Datzelfde geldt ook voor een schuin dak, dat bedekt is met shingles, een soort kunstlei op basis van bitumen. Shingles worden vastgeplakt of genageld en laten vrijwel geen waterdamp door.

Zulke daken moeten beschouwd worden als een plat dak en moeten dus aan de bovenkant geïsoleerd worden. Men kan het er dus op houden dat een schuin dak alleen aan de binnenkant te isoleren is als er pannen op liggen en onder die pannen geen extra laag zit die water tegenhoudt. De isolatiematerialen die voor verwerking in aanmerking komen, zijn dekens van minerale wol, platen van PUR(polyurethaan)-schuim en platen van twee lagen houtwolcement met daartussen een kern van PS (polystyreen)-schuim. De isolatie kan worden aangebracht tussen of achter nachels, dat zijn de dwarslatten die de gordingbalken met elkaar verbinden.

Er zijn dekens van glas- of steenwol in de handel die makkelijk tegen de nachels genageld of geniet kunnen worden. Stijve platen kunnen meteen tegen het dakbeschot worden bevestigd, al of niet met een ruimte, een zogenaamde spouw, ertussen. De dakbalken kunnen dan zichtbaar blijven, wat heel decoratief is.

Dat bevestigen gebeurt met behulp van steunlatten of kunststof profielen tussen de gordingen. Als platen kunststofschuim worden gebruikt of ander makkelijk brandbaar materiaal, dan is het noodzakelijk onder de isolatie een afwerking van niet-brandbaar materiaal aan te brengen.

Om een goede isolatie te verkrijgen moet het materiaal minstens 4 centimeter dik zijn. Decoratief zijn vooral de houtwolcement platen met de kern van polystyreen-schuim, die in iedere gewenste kleur geschilderd kunnen worden. Er zijn ook isolatieplaten van minerale wol in de handel, die aan een kant zijn afgewerkt en dus best het aanzien waard zijn. Die afwerking bestaat meestal uit dik wit papier of jute. Als de zolder niet wordt gebruikt, dan is er best te isoleren met minerale woldekens zonder verdere afwerking, direct tegen het dakbeschot.

Dat geldt ook voor zolders waar zelfs geen planken over de vlieringsbalken liggen. Hier kan het isolatiemateriaal tussen de vlieringsbalken worden aangebracht.

Om en nabij de Promenade

Van Stolkpark nu in één kiesdistrict

Het zal vele bewoners van het Van Stolkpark opgevallen zijn, dat zij bij de op 14 juni gehouden verkiezingen voor het Europese parlement in een ander stemlokaal dan bij vorige verkiezingen hun stem hebben uitgebracht. Wellicht moesten zij daarvoor iets verder lopen dan normaal.

De achtergrond hiervan is, dat sinds de laatste verkiezingen het gehele Van Stolkpark in één kiesdistrict is ondergebracht. Voordien werden de stemmen van tal van bewoners van het Van Stolkpark meegeteld bij Scheveningen-dorp of Belgisch Park.

Hierdoor gaven de door de gemeente gepubliceerde uitkomsten voor het Van Stolkpark en Zorgvliet een vertekend beeld. Het hoofd van de afdeling Bevolking, Burgerlijke Stand en Militaire Zaken van de gemeentesecretarie heeft op verzoek van de Wijkvereniging 'Van Stolkpark' deze tekortkoming in de verslaggeving hersteld.

Overhangende takken

Nu het groen dit voorjaar weer krachtig is uitgegroeid, doet u er wellicht goed aan weer eens te bezien of de vrije doorgang over het stoepje voor uw tuin niet belemmerd wordt door overhangende heesters. Een beheerst gebruik van een goede snoeischaar kan hier voortreffelijke diensten verrichten, in het bijzonder bij de smalle troitours langs de Duinweg, Hogeweg en Parkweg.

Te hard gereden

Bij een verkeerscontrole op de Prof. B.M. Teldersweg zijn op 7 juni 1984 43 automobilisten aangehouden omdat ze te hard reden. De hoogste snelheid was 97 km. De automobilisten kregen een proces-verbaal.

(Haagsche Courant, 7 juni 1984)

40 Jaar getrouwd

Op 1 juli 1984 zijn de heer en mevrouw (Cas en Til) Smit-Boersma van de Professor Gerbrandyweg 40 jaar getrouwd. Van die veertig jaren wonen zij al een aantal jaren in het Van Stolkpark! Van harte gelukgewenst, niet alleen Cas en Til, maar ook de negen kinderen met hun aanhang.

Miniatuurstad Madurodam

Een deel van het Van Stolkpark waar in het voorjaar, zomer en herfst vele bezoekers komen is de Miniatuurstad Madurodam. Van het vorige jaar herinneren de meeste mensen zich vrijwel uitsluitend, dat er een prachtige, lange, hete zomer was.

Het voorjaar van 1983 bracht regen en storm; er waren slechts 4 droge dagen. Het bezoekersaantal in die periode bleef 17% onder het normale aantal.

De prachtige lange zomer bracht dagen waarop het overdag te warm was in de miniatuurstad; het aantal bezoekers 's avonds was hoger dan in andere jaren; maar toch bleef ook deze periode het aantal bezoekers 12% lager dan normaal. In het najaar was het bezoek goed, waardoor het totale aantal bezoekers (1.001.993) bijtrok tot 10% beneden het aantal van 1982 (1.114.006).

Voor het eerst werd in 1983 behalve in het Nederlands, Engels, Duits en Frans ook een gids in het Spaans uitgegeven. Als men de gidsenverkoop aanhoudt als indicatie voor de nationaliteit van de bezoekers, dan komt het patroon voor 1983 neer op 37% bezoekers van Nederlandse, en 63% van buitenlandse herkomst. Op 1 april 1983, bij de aanvang van het bezoekersseizoen, vond een directiewisseling plaats: de heer F.J. Gossink volgde de heer Ir E.H.L. de Munck op. Bij de opening van het seizoen in Madurodam werd het model van de RABO-bank in Hardinxveld-Giessendam onthuld.

Een aantal winkeliers in de miniatuurstad hebben hun pandjes opgeknapt. Er zijn ook een aantal nieuwe aanwinsten: een model van de allernieuwste locomotief 1600 van de Spoorwegen, een Boeing 747 B, het zeilend schoolschip De Eendracht en een elektriciteitscentrale. Het bloemencorso is uitgebreid met een wagen die Madurodam zelf voorstelt als 'Holland in een notedop'. Inmiddels is ook het kunstgrasveld voor hockey aangeboden.

De exposities van dit jaar hebben tot onderwerp windmolens in Nederland, het eilandje Decima bij Nagasaki in Japan, de SOS-kinderdorpen en schilderijen van Australische papoea's.

Babysitters

Arne Bender, telefoon 55 47 11
Hellen Bruins, telefoon 52 23 47
Hanka Gerretsen en Marlies Landheer (samen),
telefoon 54 00 92 of 54 12 96
Hendrik-Jan Muntendam, telefoon 50 25 64
Jolanda Schuurmans, telefoon 55 15 44
Aad Verhoog, telefoon 55 13 11
Ewoud Verhoog, telefoon 55 13 11

Wijkvereniging 'Van Stolkpark'

Bestuur:

voorzitter:

Drs F.J.B. Bruins, Van Stolkweg 26,
telefoon 52 23 47

secretaris:

Mr J. Mulder, Prof. P.S. Gerbrandyweg 15,
telefoon 54 99 72

penningmeester:

J.A. Kusters, Belvédèreweg 17,
telefoon 52 33 94

leden:

Mr T. Landheer, Prof. P.S. Gerbrandyweg 3,
telefoon 54 12 96
R.P. Luijter, Kanaalweg 27,
telefoon 54 13 13
Drs H.J. Mulder, Parkweg 25a,
telefoon 55 02 13
Mevrouw E.A.D. Ringnalda-Houtsmulder,
Hogeweg 6,
telefoon 54 03 29

Contactadres:

Prof. P.S. Gerbrandyweg 3,
telefoon 54 12 96

Van Stolkparkkoerier:

eindredactie:

Anneke Landheer-Roelants,
Prof. P.S. Gerbrandyweg 3,
telefoon 54 12 96

verspreiding:

Rob Luijter, Kanaalweg 27,
telefoon 54 13 13

Burenhulp:

wijkhoofd:

mevrouw E.M. Braat-van Pelt,
Belvédèreweg 1,
telefoon 54 40 35

plaatsvervangend wijkhoofd:

mevrouw M.C. Goes-van Romondt,
telefoon 55 84 55

Wijkcontactambtenaar:

Z.C. Blok, afdeling Wijkaangelegenheden,
Nassauplein 18-19,
telefoon 12 29 46

Wijkagent:

B.D. Nieland, Politiebureau Duinstraat,
telefoon 10 30 44

Rayonagent:

C.A. van der Kolk, Politiebureau Duinstraat,
telefoon 10 30 43